

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVIII. — Izdan in razposlan dne 31. decembra 1876.

142.

Izrečilo c. in kr. avstro-ogerske vlade in francoske vlade od 30. novembra 1876,

o tem, da se trgovinski pogodbi od 11. decembra 1866 podaljša veljavnost.

Déclaration.

Le Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc., et Roi Apostolique de Hongrie et le Gouvernement de la République française considérant que le traité de commerce conclu, le 11 décembre 1866, entre l'Autriche-Hongrie et la France doit, par suite de la dénonciation qui en a été faite, cesser d'être en vigueur à dater du 31 décembre prochain, et reconnaissant l'utilité de proroger les effets de cet acte international, sont convenus de la disposition suivante:

Le traité de commerce conclu, le 11 décembre 1866, entra l'Autriche-Hongrie et la France, continuera de rester en vigueur jusqu'au 30 juin 1877.

En foi de quoi, les Soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente déclaration et y ont apposé les ceau de leurs armes.

(Slovenisch).

Izrečilo.

Vlada Njegovega Veličanstva cesarja avstrijskega, kralja českega i.t.d. in apostolskega kralja ogerskega in pa vlada francoske republike, pomislivši, da pogodba o trgovini, sklenjena dne 11. decembra 1866, med Avstro-Ogerskim in Francijo, ima vsled storjene odpovedi izgubiti svojo moč dne 31. decembra 1876 ter priznava, da bi koristno bilo veljavnost tega mednarodnega akta podaljšati, zedinili sta se o naslednjem določili:

Pogodba o trgovini, sklenjena dne 11. decembra med Avstro-Ogerskim in Francijo, ostane do 30. dne junija 1877 dalje veljavna.

V dokaz tega sta podpisana, kakor gre pooblaščenca v to, podpisala pričujoče izrečilo ter pritiskala na-nj vsak svoj pečat.

Fait en double expédition a Vienne
le 30 novembre 1876.

(L. S.) **Andrássy** m. p.

(L. S.) **Vogüé** m. p.

Storjeno v dvojni izdatbi na Dunaji
dne 30. novembra 1876.

(L. S.) **Andrássy** s. r.

(L. S.) **Vogüé** s. r.

Zgornje izrecilo razglasuje se s tem, ko sta va-nj privolili obe zbornici državnega zbora.

Na Dunaji, dne 29. decembra 1876.

Auersperg s. r.

Chlumecky s. r.

143.

Pogodba sklenjena dne 3. decembra 1876 med Avstro-Ogerskim in kneževino liechtensteinsko o obnovi, oziroma podaljšbi colnega in davkovnega edinstva, kakoršno biva med Avstro-Ogerskim in kneževino liechtensteinsko od 23. decembra 1863 (Drž. zak. od l. 1864 št. 47),

(Ukrenjena na Dunaji dne 3. decembra 1876, po Njegovem e. in kr. apostolskem Veličanstvu pritrjena v Gedelovu dne 27. decembra 1876 in v obojstranskih pritrđilih izmenjana na Dunaji dne 30. decembra 1876.)

M i F r a n c J o ž e f P r v i ,
po milosti Božji cesar avstrijski;

apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hervaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

dajemo na znanje in poročamo s tem:

Ker je bila med Našim pooblaščencem in med pooblaščencem Njegove Svetlosti vladajočega kneza liechtensteinskega dne 3. decembra 1876 na Dunaji sklenjena in podpisana o obnovi colnega in davkovnega edinstva, osnovanega s pogodbo od 5. junija 1852 in od te dobe nadaljevanega, pogodba iz XXIX členov sestoječa, katera od besede do besede slove takó:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj česki i.t.d. in apostolski kralj ogerski in

Njegova Svetlost knez vladar liechtensteinski,

priznavaje dobrotljive nasledke zedinjenja kneževine liechtensteinske s colnim in davkovnim okolišem dežele Predarelske, osnovanega v letu 1852, na dvanajst let podaljšanega s pogodbo od 23. decembra 1863 in za leto 1875 obnovljenega s pogodbo od 14. decembra 1875, sprožila sta pogajanje o obnovi te pogodbe z nekaterimi premenami, ki jih nanašajo zdanje drugačne okolnosti, ter sta Si za to reč izbrala pooblaščenca, namreč:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj česki i.t.d. in apostolski kralj ogerski:

Gospoda barona Jožefa Žvegelj-na, viteza reda Sv. Stepana in železne krone III. razreda, c. in kr. dvornega in ministerskega svetovavca v c. in kr. ministerstvu vnanjih reči;

Njegova Svetlost knez vladar liechtensteinski:

Gospoda grofa Klementa Westphalen,

katera sta, pregledavši svoji pooblastili, ki sta bili najdeni v dobrem redu, zedinila se o naslednjih določilih:

Člen I.

Njegova Svetlost knez vladar liechtensteinski obdržuje, brez škode za svoje vladarske pravice, za kneževino liechtensteinsko počenši od 1. januarja 1877 dalje na 12 (dvanajst) let sistemo colstva, državne samoprodaje, potrošnine in štempljov na koledarje ali pratike, časnike in kvarte za igro, kakoršna v deželi predarelski po dotičnih postavah, propisih in naredbah zdaj veljá ali bi se pozneje utegnila določiti.

Člen II.

Dotični avstrijski zakoni in propisi, zlasti postava za col in državno samoprodajo in kazenska postava dohodarstvena od 11. julija 1835, postave in propisi gledé potrošnine, postava o štemplji za pratike, časnike in kvarte od 6. septembra 1850 in veljavna colna tarifa z dodatki in propisi vred, ki se nanašajo na te postave, bodo se torej tudi po zdaj kakor doslej v kneževini dalje vršili, in dodatni zakoni in ukazi in novi te vrste zakoni, po avstrijskih oblastvih kneževskemu vladarstvu priobčevani, bodo se po tega vladarstva skrbi na Liechtensteinskem razglaševali.

Nasproti pa ostanejo za ta čas, dokler trpi pričujoča pogodba, — razen cola Renskega, ki bode neizpremenjen dalje veljal, — odpravljene vse kakoršne koli davščine, ki so se pred 1. dnem avgusta 1852 v kneževini liechtensteinski morale plačevati za deželo ali občine in korporacije pri vvozu, izvozu ali prevozu, pri izdelovanji, pripravljanji, prodajanji ali trošenji blaga in reči, podvrženih gori omenjenim davščinam, ter se v času veljavnosti te pogodbe smejo takšne davščine, kadar se tičejo blaga iz kake vnanje dežele ali iz avstro-ogerske monarhije na Liechtensteinsko vvažanega, samo s privolitvijo c. in kr. vlade ustanoviti.

Člen III.

Potrošnine vpeljane v kneževini liechtenšteinski po zdanjih avstrijskih postavah bodo se za petino zdanjega postavka smeje povišati samo po privolitvi Njegovе Svetlosti in isto tako bode se samo mogla vpeljati takšna davščina na reči, katere ji zdaj niso podvržene.

Ako se soglasje ne doseže, pristoji enemu in drugemu pogodniku pravica, pogodbo odpovedati in po treh mesecih od nje odstopiti.

Člen IV.

Dokler na Avstrijskem uradni časniki ostanejo oproščeni štemplja, bode tudi v kneževini liechtensteinski en uradni časnik (Vladni časnik) štemplja prost.

Člen V.

Za prevažanje blaga iz Švice in v Švico, za občenje na mejah in po pošti bodo v kneževini liechtensteinski veljale iste olajšave in prednosti, kakor na Predarelskem; a zastran paše bode vrh tega dana največa olajšava, ki je dopuščena na kateri si bodi meji avstro-ogerske monarhije proti Švici ali nemškemu cesarstvu.

Člen VI.

Med cesarsko avstrijsko in kneževsko liechtensteinsko vlado sklenjena pogodba o zakladanji s soljo ostane ta čas — dokler bode pričujoča pogodba v moči, — veljavna s to premembo, da bode liechtensteinska vlada vsako leto dobivala od c. kr. feldkirške solne zakladnice primeroma 134.000 kilogramov kuhinjske soli v vrečih po 84 kilogramov in za vsakih 84 kilogramov te soli čiste vage plačevala po 3 gl. 79 kr. avstrijske veljave.

Tudi naj se vrh tega liechtensteinski vladi na zaprosbo daje kmetovavcem za gnojivo potrebna gnojivna sol, dokler se bode v Hallskih solinah takšna sol delala. Množino, koliko se potrebuje te za gospodarstvo namenjene soli, bode kneževska vlada najpozneje do konca oktobra vsacega leta za prihodnje leto napovedala finančnemu okrajnemu ravnateljstvu v Feldkirhu. C. kr. solna zakladnica v Feldkirhu bode to sol dajala kneževski vladi po tisti ceni, ki bode primerna ondukajšnjim troškom izdelovanja, kakor se v Hallu prodaje, s prištetimi troški za posodo in vožnjo in v tistem stanu, oziroma z isto primesjo, kakor se prodaje po Predarelskem.

Cene, za katere bode liechtensteinska vlada dala prodajati sol po knežiji, smejo k večjemu za toliko, kolikor stane vožnja od Vaduca v Feldkirch, biti nižje od tiste cene, za katero se sol prodaje pri velikih privatnih prodajavcih v Feldkirhu.

Člen VII.

Cene bode tabaku in strelnemu prahu na Predarelskem in Liechtensteinskem ena in ista, in tiste osebe in korporacije, in tiste vrste zaslužka, katerim se na Predarelskem tabak in strelni prah ceneje daje, bodo oboje tudi na Liechtensteinskem ceneje dobivale.

Člen VIII.

V ti pogodbi omenjeni colii, davki in cene predmetov državne samoprodaje imajo se plačevati v tisti veljavi (valuti), katera je tudi na Predarelskem pri-

poznana za ta namen, in v tistem razmerji vrednosti, ki ondi postavno veljá; v isti veljavi in enakšnem razmeru vrednosti bode se tudi izplačevalo vse, kar bode plačevati zarad kake nepravilne iztirjatve, po tem odpustki davka, provizije za pobiranje davkov in za prodajanje reči državne samoprodaje, tako tudi plačila vsled enakšnih slučajev, ki se tičejo neposrednjega pobiranja davkov.

Člen IX.

Tuje denarje, ki so med ljudstvom po kneževini liechtensteinski, naj colnije jemljó po evalvacijnih razkazkih, ki veljajo za Predarelsko.

Pri plačilih v kovanem denarji stranka ní dolžna tega, kar se ji ven dá, vzeti v avstrijskem papirnatem denarji.

Člen X.

Sedaj v kneževini liechtensteinski obstoječe naredbe o upravnstvu državnih dohodkov, katerih se tiče ta pogodba, zlasti določitev mejnega okraja, mest, v katerih so uradi in straže, colnih cest, kam da naj držé, smejo se samo po vzajemnem dogovoru izpremeniti.

Njegova Svetlost knez bode kakor dozda tudi dalje omenjeno upravo odkazal cesarsko-avstrijskemu Feldkirškemu okraju finančnemu.

Colnije po kneževini liechtensteinski naj se tudi v prihodnje imajo za vkupne, imenujejo cesarsko-avstrijske in kneževsko-liechtensteinske ter opravijo z obema grboma.

Colne in druge table, zapornice i.t.d. ostanejo oznamenjene z liechtensteinskimi deželnimi barvami.

Člen XI.

Colne in davkarske uradnike in nadgledne organe v knežiji bode Avstrija imenovala, zaprisegala, plačevala, službe oproščala in iz službe odpuščala, začasno ali za vselej v počitek devala; oni imajo avstrijsko uniformo in orožje in njihovi svojci uživajo pravice svojcev avstrijskih uradnikov in služabnikov. Podložni so v vseh službenih ozirih, posebno gledé discipline avstrijskim višjim uradnikom in oblastvom. Vendar morajo vsi avstrijski uradniki in služabniki, kateri so postavljeni v kneževini, za ta čas, dokler tam služijo, Njegovi Svetlosti knezu liechtensteinskemu pokorščino in zvestobo obljubiti, in po tem jim bode liechtensteinska vlada dala poverilnice za opravljanje njihove službe. Dokler v kneževini služijo, naj poleg avstrijske nosijo tudi liechtensteinsko kokardo. Oni in njih svojci so v vseh privatnih ali civilnih rečéh, in zarad vseh hudodelstev ali drugih po liechtensteinskih zakonih kaznjivih djanj, ki so jih storili v kneževini, podvrženi kneževskim sodiščem.

Vsaka začeta preiskava ali izrečena sodba mora se oblastvu, pod katerim stoji obdolženec, takó in v tisti dobi naznaniti, kakor je to zaukazano avstrijskim sodiščem. Neposrednji (direktni) davki ali občinski nakladi in osebne oprave (storitve) se jim ne morejo nalagati, samo gledé svojega nepremičnega posestva podvrženi bodo istim dolžnostim in bremenom, kakor drugi posestniki po kneževini.

Kadar se uradniki in postavljenici, bodi si v knežiji, bodi na Predarelskem, jemljó v službo, treba je posebno gledati na deželane iz kneževine, ki imajo potrebne latnosti za to in katere je kneževska vlada priporočila.

Predajališča za tabak in strelni prah bodo se v kneževini praviloma samo nje deželanom podeljevala.

Člen XII.

Kneževski vladi se bode vselej naznanilo, kadar se kak uradnik ali služabnik izmed tistih, ki so postavljeni v kneževini, kam prestavi, in ozirati se je na utrjene ugovore, zarad katerih bi ne kazalo kakemu človeku službo v kneževini dati.

Tudi bodo avstrijska oblastva, kar se bode dalo, ravnala po volji kneževske vlade, ako bi ona želela, da bi se kdo z javnih ozirov prestavil.

V kneževini postavljena c. kr. avstrijska finančna straža mora, kadar jo politično deželno oblastvo zaprosi, policijsko pripomoč ali asistenco dati.

Razprave s strankami ali z občinami v kneževini liechtensteinski o pogoditvah sistemi primernih gledé plačevanja potrošnine bodo se, kakor doslej, opravljale po uradniku Feldkirškega finančnega okrajnega ravnateljstva, kateri si bode privzemal enega poslanca kneževske vlade.

Člen XIII.

Pri dolžnih plačilih cesarske vlade ter njenih uradnikov in postavljenecv kneževska vlada in deželani iz kneževine ne bodo siljeni jemati avstrijski papirnati in srebrni denar v nominalni vrednosti, kjer tega pričujoča pogodba ali posebni ukrepi izrečno ne določajo.

Člen XIV.

Za nabavo potrebnih colnijskih poslopij in za njih vzdržavanje v stanu porabnosti, kolikor je to najmodavčeva reč (§. 1096 avstr. ob. drž. zak.), naj skrbí Liechtensteinsko. Nasproti pa nosi Avstrija troške vzdrževanja, kolikor jih napravi navadna izporaba, po tem troške za opravo, kurjavo in svečavo uradnih prostorij, naposled troške za kasarne in stanišča finančne straže. Ako bi pa kaka težava bila, mora liechtensteinska vlada skrbeti, da se take kasarne na avstrijski račun najdejo.

Po posebnem členu IV pogodbe od 23. decembra 1863 ob liechtensteinskem trošku ustanovljena colnija v Vaducu prevzema se po kneževske vlade želji pozdaj tudi kakor vse druge colnije na vkupni troškovnik pod tem uvetom, da kneževska vlada uradno poslopje potrebno za ta urad o svojem trošku napravi kolikor je mogoče blizu ondukajšnjega Renskega mostú na takem mestu, da bode moči prehod blaga nadzirati.

Člen XV.

Uradnikom in postavljenecem, ki imajo pri colu ali davku v kneževini liechtensteinski službo, kakor je gori v členu XI omenjeno, podeljujejo se iste pravice in oblasti, ter se nalagajo iste dolžnosti, kakor na avstrijskih tleh.

Sodišča, oblastva in župani kneževinski jim bodo pri opravljanji njih službe takisto dolžni na roko iti, kakor so avstrijska oblastva dolžna na avstrijski zemlji enakovrstnim uradnikom.

Člen XVI.

V kneževini liechtensteinski in od ondukajšnjih deželanov poskušene ali storjene prestopke dohodarstvenih postav, ki vsled pričujoče pogodbe tam veljajo, preiskavajo in kaznujejo ista oblastva in sodišča in po istih določilih, kakor óne prestopke, kateri bi se na Predarelskem ali po avstrijskih podložnikih poskusili ali storili.

Take preiskave o dohodarstvenih prestopkih storjenih v kneževini vrši tedaj, kadar zaradi obdolženčevega prebivališča ali zveze z drugimi že začetimi preiskavami ni drugače kazno, vsegdar v mestu, kjer ima liechtensteinska vladna oblast svoj sedež, cesarski avstrijski uradnik, ki je v to pooblaščen.

Knežijski deželni sodnik je prisednik dohodarstvenega okrajnega sodišča za Feldkirški finančno-upravni okraj, ter se bode klical k vsaki razsodbi o dohodarstvenem prestopku, ki ga je kak liechtensteinčan storil v kneževini, ker bi razsodba sicer bila nična.

Kadar se kak dohodarstveni prestopok zapazi in preiskuje, obdolženec in predmet prestopka prime in zaprt ima, djanjske okolnosti in uspehi preiskave poizvedavajo in zavarujejo, in kadar se kazenska sodba zvršuje, imajo županstva, oblastva in sodišča kneževska iste dolžnosti izpolnjevati, in podeljujejo se jim iste pravice in pristojbine, kakor za dotična županstva, oblastva in sodišča na Predarelskem zdaj veljajo ali bi se kdaj utegnile vvesti.

Knezu vladarju liechtensteinskemu je pridržana pravica pomiloščavanja ter izrekuje Njegova Svetlost, da hoče to pravico zvrševati samo po dognanih sodnih stopinjah in takó, da se s tem ne bode kratil delež ovadnika.

Člen XVII.

Na Predarelskem in v kneževini liechtensteinski pobirane carine (coli), potrošnine, štempeljske davščine od štemplju podvrženih predmetov, imenovanih v členu I in skupilo od samoprodajnih reči tabaka in strelnega prahu, potrošenih na Predarelskem in v kneževini liechtensteinski, bodo vkupen dohodek, ki se bode delil takó le:

A. Čisti dohodki iz potrošnine, državne samoprodaje tabaka in strelnega prahu in iz štempeljskih davščin od pratik, časnikov in kvart bodo se delili po razmerji števila prebivavcev teh okolin.

B. Kar se tiče carin ali colov, pridržuje se za Avstro-Ogersko od čistih dohodkov tretjina, kakor dohodek od colov plačevanih na Predarelskem in Liechtensteinskem za druge okoline avstro-ogerske monarhije a ostali dve tretjini se delite med Predarelsko in Liechtensteinsko po razmerji ljudstva.

Število ljudstva se bode kakor doslej od treh do treh let in to v kneževini liechtensteinski prav takó kakor na Predarelskem poizvedovalo in izkaze bode pogodnik pogodniku vzajemno priobčeval.

Čisti dohodki od soli ne bodo vkupni.

Člen XVIII.

Čisti dohodki se izračunajo takó, da se od vsote kosmatih (sirovih) dohodkov, kakor se pokažejo iz računskih sklepov, ki se morajo od vsakega predarelskega in liechtensteinskega urada, hranišča zaloge in velikega prodajališča posebej navesti, odbijejo:

- a) Povračila nepravilno potirjanega.
- b) Troški prodajnih založišč in colnij, po tem pobirni troški in provizije prodajavcem, in sicer v tisti veljavi, v kateri so se troški res izplačali.
- c) Troški izdelovanja prodanega tabaka in strelnega praha, izračunjeni po stalnih srednjih cenah prejšnjega leta.
- d) Kakor prispevek k troškom uprave in finančne straže ima Liechtensteinsko dati povprečnino 25 odstotkov (pet in dvajset odstotkov) tej knežiji gredočega deleža iz skupnih čistih dokodkov (Člen XVII lit. A in B), katerega je odbiti od teh čistih dohodkov takó, da se knežiji liechtensteinski sam ostanek izplača.

Člen XIX.

Čisti dohodki se bodo začasno konec vsake letne četrti izračunjali pri finančnem deželnem ravnateljstvu v Inspruku.

Izkaz preračuna bode obsegal vse dohodke in razhodke, podvržene delitvi, kar jih je bilo pri vsaki colniji, pri vsakem prodajališču in pri vsaki veliki prodajavnici na Predarelskem in Liechtensteinskem, in se ima dvakrat spisati; tudi mora finančno deželno ravnateljstvo potrditi, da se vjemlje z računi in da je sestavljen po določilih te pogodbe.

Oba istopisa naj se izročita kneževsko-liechtensteinski vladi, katera po tem na enem primerku potrdi, da je prav, ter ga finančnemu deželnemu ravnateljstvu nazaj pošlje.

Kneževski vladi je na voljo, zahtevati, da se ji razjasni, kar bi treba bilo, ter po komisarji dati pregledati račune, kar se ji mora radovoljno dopustiti.

Člen XX.

Po preteku upravnega leta naredí c. kr. finančno deželno ravnateljstvo na podlogi priznanih četrletnih računskih izkazov začasen letni računski izkaz, priobči tega tudi kneževski vladi in odkáže njej v izplačilo pri c. kr. Feldkirksem glavnem davkovnem uradu delež čistih dohodkov, ki pride na Liechtensteinsko, z ozirom na že odkazane ponapredščine (člen XXII).

Računi se delajo v tisti veljavi (valuti), v kateri se posamezni colni in davki pobirajo ter vračunljivi troški opravljajo, torej tudi po vsem ali po nekem delu v papirnatem denarji, v kolikor se je isti denar pri colnih in davkarskih uradih za vse ali oziroma za nekatere davščine jemal, in po tistem razmerji vrednosti, po katerem se je to godilo.

Dokončni obračun opravlja vrhovno računšče na Dunaji.

Člen XXI.

Dokončni obračun, ako bi se tudi po njem utegnil premeniti delež dohodkov, ki gre kneževini, bode Njegova Svetlost vendar priznala za veljaven v toliko,

v kolikor bi se po njem popravili samo tisti pogrški računski, ki se zasledé pri izračunjanji posameznih dohodkov ali razhodkov stoječih v začasnem preračunu.

Pri tem bode to, da se je kak dohodek odložil, ali kak odbitek pripisal, Liechtensteinsko knežijo vezalo v toliko, kolikor je po določitih te pogodbe pri računjenji čistih dohodkov ozirati se na take postavke, pri čemer pa se pridržavajo vsi vgovori proti dokočnemu obračunu, ki izvirajo iz same stvari ali se opirajo na to pogodbo.

Povračilo in poravnilo se opravlja v tisti veljavi, v kateri se po členu XX. obračun nareja.

Ako se dokončni obračun kneževski vladi ne podá v dveh letih od dne, katerega je bil priobčen začasni letni računski izkaz od dotičnega upravnega leta, bodo določila začasnega obračuna obveljala.

Člen XXII.

Da se kneževska vlada ohrani izgub v letnih dohodkih, katere bi se iznenada pripetile, zagotavlja ji Avstrija v vsakoletni čisti dohodek iz colov, potrošnin, štemplja od kvart, pratik in časnikov, in iz prodaje tabaka ter strelnega prahu, najmanj po 2 gl. 20 kr., z besedami: Dva goldinarja dvajset krajcarjev, od vsake glave vsega ljudstva.

Ta najmanjši čisti dohodek, ki je Avstrija porok za-nj, bode se v enakih delih vsako četrto leta naprej v liechtensteinsko deželno blagajnico plačeval in kar se iz začasnega končnega računa štirih kvartalov razvidi, da bi bilo več, bode se konec vsacega leta doplačevalo.

Člen XXIII.

Dokler bode trpel pričujoči dogovor, bode kakor doslej svobodno občenje med kneževino liechtensteinsko in deželo predarelsko v tisti meri, v kateri je dopuščeno svobodno občenje med Predarelskim in ostalimi deli avstro-ogerske monarhije.

To določilo velja posebno za trgovce in obrtnike, kateri na ozemlju druge države pogodnice trgujejo in obrtujejo ali dela iščejo, takó da se jim ne bode nkladala nikakoršna davščina, kateri niso takisto podvrženi tudi domači podložniki. Tudi naj bode v eni državi dopuščeno, da fabrikanti in trgovci blago za svoj obrt, ki ga domá imevajo, tam kupujejo, da trgovski potniki, ki nimajo s seboj blaga (temuč k večjemu vzorce ali muštre), tam naročil nabirajo brez davka, če so za to v drugi državi oblast zadobili. Naposled smejo podložniki ene države svoje blago na ozemlju druge države ne plačujoč nikakega davka in ne potrebujoč privolitve ali obrtniškega lista od te države, na semnje prinašati, če imajo v lastni deželi pravico do tega, in če gre za take stvari, katerih po semnjih prodajati ni zabranjeno tudi tuzemcem.

Člen XXIV.

Tlakovine, jezovine, mostárine in brodárine naj se na Predarelskem in Liechtensteinskem, bodi na račun države ali kake občine in korporacije, pridržé ali na novo vvedejo samo v tolikšni vsoti, da ne bodo presecale troškov vzdržavanja in navadnih obresti napravnega kapitala; tudi pri tem ne bodi razločka, kakšne so ali odkod so reči, ki se prevažajo.

V kneževini postavljene colnije imajo dolžnost, na zahtev kneževske vlade ondi, kjer jim je stajališče, po oblastvu odobrene mostovine in cestnine pobirati in v liechtensteinsko državno blagajnico odpravljati.

Člen XXV.

Privilegije, ki jih kdo za izključno porabo kake iznajdbe ali poprave zadobode po postavi veljajoči v avstro-ogerski monarhiji, naj se tudi v liechtensteinski kneževini čislajo da veljajo, vendar se je treba pri izdelovanji ali obrtovnem prodajanji predmetov takih privilegij v kneževini liechtensteinski držati ondukajšnjih postav o obrtih.

Sicer se Liechtensteinčanom v vsem, kar se tiče pridobitve takih privilegij, dajejo enake pravice, kakor državljanom avstro-ogerske monarhije, in zvrševanje njihovih privilegij po kneževini ima isto moč, kakor da bi jih zvrševali na ozemlji avstro-ogerske monarhije.

Kneževski vladi v Vaducu se gledé privilegij, za katere prosijo liechtensteinski podložniki, in katere zadobodo, dodeljujejo iste pravice in nalagajo iste dolžnosti, katere po avstrijskih postavah mestodštva imajo ali bi jih v prihodnje imeti utegnila.

Člen XXVI.

Njegova Svetlost knez liechtensteinski bode po kneževini vsegdar veljavo dal tisti sistemi mere in vage, katera na Predarelskem veljá.

Kneževska vlada se zavezuje, da hoče za ta slučaj, ko bi se ukazi tičoči se zdanje liechtensteinske deželne veljave (valute) premenili, denarstvo samo takó uravnati, da dotična postavna določila, ko bi odstopala od pravil na Avstrijskem veljajočih, ne bodo uporabna na denarno ravnanje avstro-liechtensteinskih colnij, prodajaveev tabaka in strelnega prahú, po tem na potrošnino, naposled na način, kakó se s pričujočo pegodbo ustanovljeno plačevanje minimalnega čistega dohodka, za katerega je Avstrija kneževski vladi porok, in pa kakega iz večjih dohodkov od colov, davkov in samoprodajnih reči izvirajočega presežka vršiti ima.

Člen XXVII.

C. in kr. vlada si bode prizadevala, da se vse koristi za trgovino in občenje, katere so ji po veljavnih pogodbah že zdaj podeljene ali ki bi se ji z novimi pogodbami v prihodnje utegnile podeliti, tudi na kneževino liechtensteinsko razprostró, a Liechtensteinsko nasproti izrekuje, da ga je volja prevzeti z Avstrijo vred vse tiste dolžnosti, katere ima avstro-ogerska monarhija po že sklenjenih pogodbah o trgovini in ladijeplovstvu ali colnih edinstvih ali ki bi jih utegnila kdaj imeti vsled prihodnjih takih pogodeb in edinstev.

Za zavezila, po katerih bi se od Liechtensteina zahtevali prispevki v denarjih, potrebna je privolitev kneževske vlade. Kadar bi šlo za trgovinske in colne pogodbe sè Švicarskim, bode Avstro-Ogersko ne le gledalo na dotične posebne želje kneževske vlade, temuč tudi pogodbe prej ne pritrdi, dokler ne zadobode privolitve Liechtensteinskega.

Člen XXVIII.

Pričujoča pogodba pride v moč 1. dne januarja meseca 1877 ter ostane veljavna do konca 1888. Ako se leto dni pred iztekom tega razdobja ne odpove z nobene strani, naj se šteje, da je pričujoča pogodba podaljšana na novih dvanajst let, in takisto naj se pozneje vselej misli, da je pogodba dalje na dvanajst let podaljšana, ako bi se leto dni pred iztekom svoje veljavnosti ne odpovedala z nobene strani.

Člen XXIX.

Pritrdila pričujoče pogodbe se izmenjata na Dunaji brž kakor se bode moglo. V dokaz tega sta pooblaščenca visokih pogodnikov pogodbo podpisala in pritisknili na-njo vsak svoj pečat.

Tako storjeno na Dunaji, 3. dne decembra 1876.

(L. S.) **Žvegel** s. r.

(L. S.) Grof v. **Westphalen** s. r.

smo vsa določila te pogodbe pretehtavši, odobrili jo in pritrdili, obetamo tudi sè Svojo cesarsko in kraljevsko besedo za Se in Svoje naslednike, da jo bomo po celem nje obsežku zvesto izpolnjevali in izpolnjevati dali.

V potrdbo tega smo pričujočo listino svojeručno podpisali in na-njo Naš cesarski in kraljevski pečat udariti dali.

Tako storjeno v Gedelovu dne dvajset sedmega meseca decembra v letu Gospodovem tisoč osem sto sedemdeset šestem, Našega cesarjevanja dvajset devetem.

Franc Jožef s. r.

Andrássy m. p.

Po Najvišjem povelji Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva:

Baron Jožef **Žvegel** s. r.

c. in kr. dvorni in ministerski svetovavec.

Zgornja pogodba, v katero sta privolili obe zbornici državnega zbora, razglašuje se s tem.

Na Dunaji, dne 29. decembra 1876.

Auersperg s. r.

Pretis s. r.

144.

Pogodba o trgovini med Avstro-Ogerskim in Veliko Britanijo od 5. decembra 1876.

(Sklenjena v Budim-Pešti dne 5. decembra 1876; po Njegovem e. in kr. apostolskem Veličanstvu pritrjena v Gede-
lovu dne 27. decembra 1876 in v obojstranskih pritrilih izmenjana na Dunaji dne 29. decembra 1876.)

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator;

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum a Nostro aeque ac Majestatis Suae Magnae Britanniae Reginae Plenipotentiaro ad promovendas et dilatandas commercii relationes inter Utriusque Nostrum ditones et subditus existentes conventio die quinta Decembris anni currentis Vienna inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj česki itd. in apostolski kralj ogerski z ene strani in

Njeno Veličanstvo kraljica zedinjene kraljevine Velike Britanije in Irskega z druge strani,

enako želéč urediti in razširiti trgovska razmerja med svojimi obojstranskimi državami in posestvi, sta ukrenila, po tem ko je odpovedana trgovinska pogodba od 16. decembra 1865, in dotična dopolnilna konvencija od 30. decembra 1869, skleniti v ta namen novo pogodbo, ter imenovala si za Svoja pooblaščenca, namreč:

His Majesty the Emperor of Austria, King of Bohemia, etc., and Apostolic King of Hungary, on the one part, and

Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, on the other part,

being equally desirous to regulate and extend the commercial relations between their respective States and Possessions, have resolved, after notice had been given for the termination of the Treaty of Commerce of the 16th of December 1865, and of the Convention supplementary thereto of the 30th of December 1869, to conclude a new Treaty for the above purpose, and have appointed as their Plenipotentiaries, that is to say:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj česki i.t.d. in apostolski kralj ogerski:

grofa Julija Andrassy de Csik-Szent-Király in Kraszna-Horka, velikokrižnika reda Sv. Stepana, Svojega general-majorja in skrivnega svetovavca, ministra cesarske hiše in vnanjih reči,

Njeno Veličanstvo kraljica zedinjenega kraljestva Velike Britanije in Irske:

prečestitega gospoda Andreja Buchanana, uda prečestitega skrivnega svéta Njenega Veličanstva, velikokrižnika prečestitega Bath-reda, Svojega preizrednega in pooblaščenega poročnika pri Njegovem cesarskem in kraljevskem apostolskem Veličanstvu,

katera, priobčivši drug drugemu svoji pooblastili in videvši ji v dobrem in pravšem redu, ukrenila in sklenila naslednje člene:

Člen I.

Podložniki Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva, kateri časno ali stanovitno prebivajo v ozemljih in posestvih, tudi po kolonijah in vnanjih posestvih Njenega britanskega Veličanstva, in podložniki Njenega britanskega Veličanstva, kateri časno ali stanovitno prebivajo v avstro-ogerski monarhiji, bodo ondudaj — dokler ostane v veljavnosti pričujoča pogodba — gledé bivanja in pa trgovanja ter obrtovanja uživali iste pravice kakor podložniki iz katere bodi tretje na to stran najbolj pogodovane države, niti bodo podvrženi višjim ali drugim davščinam, nego óni.

Člen II.

Pridelki in obrtniški izdelki in vsakoršno blago avstro-ogerskega izvira sploh, ki se vvažajo v ozemlja in posestva, tudi kolonije in vnanja posestva

His Majesty the Emperor of Austria, King of Bohemia, etc., and Apostolic King of Hungary:

Julius, Count Andrassy de Csik-Szent-Király et Kraszna-Horka, Grand Cross of the order of St. Stephen, General in His Imperial Majesty's army, Privy Councillor, Minister of the Imperial House and of Foreign Affairs.

And Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland:

the Right Honourable Sir Andrew Buchanan, a member of Her Majesty's Most Honourable Privy Council, Knight Grand Cross of the Most Honourable Order of the Bath, Her Majesty's Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary to His Imperial and Royal Apostolic Majesty;

who, after having communicated to each other their respective full powers, found to be in due and proper form, have agreed upon and concluded the following Articles:

Article I.

The subjects of His Imperial and Royal Apostolic Majesty who reside temporarily or permanently in the territories and possessions, including the Colonies and Foreign Possessions of Her Britannic Majesty, and the subjects of Her Britannic Majesty who reside temporarily or permanently in the Austro-Hungarian Monarchy, shall enjoy therein during the continuance of this Treaty with respect to residence and the exercise of commerce and trade, the same rights as, and shall not be subjected to any higher or other imposts than the subjects of any third country, the most favoured in these respects.

Article II.

The produce and manufactures of, as well as all goods coming from Austria-Hungary, which are imported into the territories and possessions, including the

Njenega britanskega Veličanska, in pridelki, obrtniški izdelki z vsakoršnim blagom britanskega izvira, ki se vvažajo v avstro-ogerko monarhijo, naj bodo namenjeni za potrošnjo, shranitev, vnovične izvožnje ali za prevožnje, imajo ondukaj dokler ostane v moči ta pogodba, biti podvrženi enakšnemu ravnanju, kakor izdelki in blago tretje na to stran najbolj pogodovane dežele, niti bode od njih plačevati večjih ali drugih davščin nego se plačuje od teh.

Pri izvozu v ozemlja in posestva, tudi v kolonije in vnanja posestva Njenega britanskega Veličanstva naj se po avstro-ogerski monarhiji in pri izvozu v avstro-ogersko monarhijo naj se po ozemljih in posestvih, tudi po kolonijah in vnanjih posestvih Njenega britanskega Veličanstva ne jemljó izvoznine od drugega blaga in ne v večji ali drugačni vsoti, nego pri izvozu v katero tretjo na to stran najbolj pogodovano deželo.

Takisto si oba visoka pogodnika zagotavljata eden drugemu tudi glede prevožnje blaga skozi ozemlje enega v ozemlje drugega tisto ravnanje, kakoršno je dodeljeno tretji največjo ugodnost imajoči deželi.

Člen III.

Vsaka ponižba v tarifi vvoznin in izvoznin in tako tudi vsaka ugodnost ali oprostitev, katero eden pogodnikov dodeli podložnikom in trgovstvu kake tretje države, pride ob enem in brezuvetno na dobro drugemu pogodniku.

Člen IV

Določila zgornjih členov I do III o vzajemnem ravnanju po meri tretje najbolj pogodovane dežele ne bodo veljala:

Colonies and Foreign Possessions, of Her Britannic Majesty, and the produce and manufactures of, as well as all goods coming from British possessions, which are imported into the Austro-Hungarian Monarchy, whether intended for consumption, warehousing, re-exportation, or transit shall therein, during the continuance of this Treaty, be treated in the same manner as, and in particular shall be subjected to no higher or other duties than the produce and goods of any third country, the most favoured in this respect.

No other or higher duties shall be levied in the Austro-Hungarian Monarchy on the exportation of any goods to the territories and possessions, including the Colonies and Foreign Possessions of Her Britannic Majesty, or in the territories and possessions including the Colonies and Foreign Possessions, of Her Britannic Majesty, on the exportation of any goods to the Austro-Hungarian Monarchy, than on the exportation of the like goods to any third country the most favoured in this respect.

The two High Contracting Parties likewise guarantee to each other treatment on the footing of the most favoured third country in regard to the transit of goods through the territory of the one from and to the territory of the other.

Article III.

Every reduction in the Tariff of Import and Export Duties, as well as every favour or immunity that one of the Contracting Parties grants to the subjects and commerce of a third Power, shall be participated in simultaneously and unconditionally by the other.

Article IV.

The stipulations of the foregoing Articles I to III, relative to the reciprocal treatment on the footing of the most favoured third country, shall not apply:

1. Za tiste posebne, starodavne privilegije, ki pristojé turskim podložnikom za tursko trgovino po Avstro-Ogerskem.

2. Za tiste ugodnosti, ki so zdaj ali ki bi utegnile kdaj biti od strani avstro-ogerske monarhije dodeljene sosednjim deželam v polajšanje obmejnega občjenja, in pa za tiste colne znižbe in oprostitve, katere so v imenovani monarhiji veljavne samo za neke meje ali za stanovavce nekih pokrajin.

3. Za dolžnosti, ki jih enemu izmed obeh visokih pogodnikov nalaga colno edinstvo, katero je že sklenjeno ali ki bi se v prihodnje utegnilo skleniti.

Člen V.

Nobeden visokih pogodnikov ne postavi proti drugemu prepovedi vvoza, izvoza ali prevoza, katera bi ne bila v enakih okolnostih uporabna tudi na tretjo gledé tega najbolj pogodovano deželo.

Člen VI.

Podložniki enega izmed obeh visokih pogodnikov bodo v ozemljih drugega — kar se tiče pravice lasti do trgovskih in fabriških mark in drugih oznamenil blaga ali njegovega zavoja, in pa do muštrov in modelov (vzorcev in kalupov) za rokotvorine — uživali tisto brambo kakor tuzemci.

Podložniki Njenega britanskega Veličanstva bodo vendar na Avstro-Ogerskem samo tedaj smeli lastiti se izključne pravice do marke ali drugega oznamenila, do vzorca ali kalupa, ako so prej po dva primerka pri trgovinskih zbornicah Dunajski in Budim-Peštanski v shrambo djali.

Člen VII.

Pričujoča pogodba pridi v moč dne 1. januarja 1877 in ostani veljavna do 31. dne decembra istega leta.

1. To those special and ancient privileges which are accorded to Turkish subjects for the Turkish trade in Austria-Hungaria.

2. To those advantages which are or may be granted on the part of the Austro-Hungarian Monarchy to the neighbouring countries solely for the purpose of facilitating the frontier traffic, or to those reductions of, or exemptions from Customs' duties which are only valid in the said Monarchy for certain frontiers, or for the inhabitants of certain districts.

3. Tho the obligations imposed upon either of the High Contracting Parties by a Custom's Union already concluded, or which may hereafter be concluded.

Article V.

Neither of the High Contracting Parties shall establish a prohibition of importation, exportation or transit against the other which shall not, under like circumstances, be applicable to the third country most favoured in this respect.

Article VI.

The subjects of one of the two High Contracting Parties shall enjoy in the territories of the other the same protection as native subjects with regard to rights of ownership over trade and manufacture marks, and other distinctive marks of goods or their packages, as well as over patterns and designs for manufactures.

The subjects of Her Britannic Majesty will not, however, be able to claim in Austria-Hungary the exclusive right to a mark or other indication on a pattern or design unless they have deposited two specimens of it in the Chambers of Commerce at Vienna and Buda-Pesth.

Article VII.

The present Treaty shall come into force on the 1st of January 1877, and remain in operation until the 31st of December of the same year.

Člen VIII.

Pričujoča pogodba se pritrđi brž kakor se bode moglo in pritrđili se izmenjata zadnji čas do 31. decembra 1876 na Dunaji.

V dokaz tega šta obojostanska pooblaščenca podpisala jo in udarila na-njo vsak svoj pečat.

Tako storjeno v Budim-Pešti, dne 5 decembra v letu Gospodovem tisoč osem sto sedemdeset šestem.

Article VIII.

The present Treaty shall be ratified as soon as possible, and the ratifications shall be exchanged at Vienna by the 31st of December 1876, at latest.

In witness whereof the respective Plenipotentiaries have signed the same, and have affixed thereto the seals of their arms.

Done at Buda-Pesth on the 5th day of December, in the year of our Lord one thousand eight hundred and seventy-six.

(L. S.) **Andrássy** s. r.

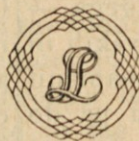
(L. S.) **Andrej Buchanan** s. r.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisce gratosque habere declaramus, Verbo Nostro Caesareo-Regio spondentes, Nos ea omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro appresso munire jussimus.

Dabantur in Gödöllö die vigesima septima mensis Decembris anno Domini millesimo octingentesimo septuagesimo sexto, Regnorum Nostrorum vigesimo nono.

Franciscus Josephus m. p.

Andrássy m. p.

Ad mandatum Saerae Caes. et Reg. Apost. Majestatis proprium
Josephus liber baro a **Schwegel** m. p.
Consiliarius aulicus et ministerialis.

Zgornja trgovinska pogodba se tu razglašuje, ko sta obe zbornici državnega zbora va-njo privolili.

Na Dunaji, 29. dne decembra 1876.

Auersperg s. r.

Chlumecky s. r.

145.**Postava od 23. decembra 1876,**

s katero se dovoljuje nábor vojaških novincev v letu 1877, kolikor jih je potreba v vzdrževanje stoječega vojstva (vojnega pomorstva) in nadomestne reserve.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Dovoljuje se za leto 1877 izmed vojevitih ljudi zakonito poklicanih letnih vrst vzeti med vojake letna kontingenta, namreč 54.541 môž v stoječe vojstvo (vojno pomorstvo ali maríno), a 5.454 môž v nadomestno reservo.

Člen II.

Zvršiti to postavo naroča se Mojemu ministru za deželno bran, kateri naj se na to stran domeni z Mojim državnim vojnim ministrom.

Na D unaji, dne 23. decembra 1876.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Horst s. r.

146.**Ukaz finančnega ministerstva od 23. decembra 1876,**

da se c. kr. veliki colniji II. razreda na kolodvoru v Pruskem Ziegenhalsu daje oblast, cukar na izvozu odpravljati.

C. kr. veliki colniji II. razreda na kolodvoru v Pruskem Ziegenhalsu daje se v zmislu veljajočih propisov oblast odpravljati na izvozu cukar, kateri se s pridržkom povračila pristojbin čez colno linijo izvažá.

Pretis s. r.

135.

Postava od 23. decembra 1878.

a katere se določuje nabor vojskih novincev v letu 1877, kolikor jih je potreba v videtavnaja stoječa vojska (vojnega pomorstva) in nadomestno tozstvo.

Člen I.

V letu 1877 izmed vojskih vojakov, ki so bili v letu 1877 izmed vojskih vojakov, namreč 54.541 mož v stoječi vojski in 54.541 mož v nadomestno tozstvo.

Člen II.

Naravnost postava naravnost se Ministrski ministar za vojsko in nadomestno tozstvo, ki ga sestavljajo vojski in nadomestno tozstvo, imenuje vojski ministar.

Člen III.

Postava vojski ministar, ki ga sestavljajo vojski in nadomestno tozstvo, imenuje vojski ministar.

136.

Ustav. ministarstva od 23. decembra 1878.

Da se o kr. veliki colnici II. razreda na koloboru v Pruskem Koenigshausen daje oblast, kakor na izvoz obprizljati.

O kr. veliki colnici II. razreda na koloboru v Pruskem Koenigshausen daje se v umisla veljajočih propisov oblast obprizljati na izvoz kakor, kakoli se v pridržkom povračila pristojnih dazvolnih linijo izvaja.

Člen I.

Postava vojski ministar, ki ga sestavljajo vojski in nadomestno tozstvo, imenuje vojski ministar.